

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	0916.4.FAR.F.PRAKXI	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Praktyka 6 miesięczna (staż) w aptece ogólnodostępnej lub szpitalnej
	angielskim	6-month practice in a community pharmacy or hospital pharmacy

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	FARMACJA
1.2. Forma studiów	stacjonarne
1.3. Poziom studiów	jednolite studia magisterskie
1.4. Profil studiów	praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	dr n. chem. Ewelina Błońska-Sikora
1.6. Kontakt	ewelina.blonska-sikora@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne	zaliczenie semestru X

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	praktyki zawodowe	
3.2. Miejsce realizacji zajęć	apteka ogólnodostępna lub szpitalna	
3.3. Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie z oceną	
3.4. Metody dydaktyczne	Przygotowanie praktyczne do pracy w aptece ogólnodostępnej lub szpitalnej przez opiekuna z ramienia apteki.	
3.5. Wykaz literatury	podstawowa	Literatura podstawowa: 1. Jachowicz R.: Farmacja praktyczna, PZWL, Warszawa, 2016 oraz aktualne wydania. 2. Jachowicz R. Receptura apteczna, PZWL, Warszawa, 2015 oraz aktualne wydania. 3. Sznitowska M. Farmacja stosowana, technologia postaci leku, PZWL, Warszawa, 2017
	uzupełniająca	1. Filipek B. Opieka farmaceutyczna w samoleczeniu wybranych chorób, MedPharm, Wrocław, 2012 2. Pharmindex- najnowsze wydanie

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

<p>4.1. Cele przedmiotu Praktyki   Celem praktyki zawodowej jest wykorzystanie i dalsze doskonalenie wiedzy teoretycznej i umiejętności praktycznych, które student nabył w czasie studiów na kierunku farmacja ze szczególnym uwzględnieniem:</p> <ul style="list-style-type: none"> -praktycznego opanowania zasad opieki farmaceutycznej, doradztwa i realizacji opieki farmaceutycznej -udzielania pacjentowi informacji o lekach, promocji zdrowia, zgodnie z zasadami dobrej praktyki aptecznej -zagadnień prawnych, administracyjnych i organizacyjnych pracy w aptece, prowadzeniem dokumentacji aptecznej -zasad prawidłowego przechowywania substancji leczniczych -praktycznego sporządzania leków recepturowych, aptecznych, oraz leków sporządzanych w warunkach aseptycznych -praktycznej realizacji recept i zapotrzebowań pod nadzorem farmaceuty, kontroli poprawności zrealizowanych recept
<p>4.2. Treści programowe Praktyki</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie się z przepisami BHP, regulaminem pracy, rozkładem poszczególnych pomieszczeń, organizacją obowiązków w aptece. 2. Zapoznanie się z ogólnymi zasadami obrotu lekami i pozostałym asortymentem w aptece, tworzenie zamówień, przyjęcie dostawy, procedury wstrzymania i wycofania, zwroty do hurtowni, utylizacja. 3. Zasady przechowywania produktów leczniczych, oraz pozostałego asortymentu (suplementy, wyroby medyczne, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego) ze szczególnym uwzględnieniem substancji z wykazów A, P, N i R, a także termowrażliwości preparatów. 4. Zapoznanie się z zasadami realizacji recept i ich retaksacji (recepty elektroniczne i papierowe). 5. Realizacja recept pod nadzorem osoby uprawnionej.

6. Obsługa programu komputerowego, zapoznanie się z bazami leków i innych produktów, realizacja recept papierowych i elektronicznych, zapotrzebowania, wprowadzanie towaru, wycena leków recepturowych, tworzenie raportów i ewidencji w formie elektronicznej.
7. Praktyczna realizacja opieki farmaceutycznej, doradztwo w zakresie leków RX, suplementów diety, wyrobów medycznych. Przygotowanie pomieszczeń receptury do pracy, praktyczne wykonywanie leków recepturowych, ze szczególnym uwzględnieniem leku recepturowego jałowego. Określanie warunków przechowywania poszczególnych leków recepturowych i ich trwałości, dobór odpowiednich opakowań. Kontrola dawek leków recepturowych, w tym pediatrycznych.

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi:		
U01	dokonywać podziału substancji czynnych według klasyfikacji anatomiczno-terapeutyczno-chemicznej (ATC) z uwzględnieniem mianownictwa międzynarodowego oraz nazw handlowych;	FAR_C.U1.
U02	korzystać z farmakopei, wytycznych oraz literatury dotyczącej oceny jakości substancji do użytku farmaceutycznego oraz produktu leczniczego;	FAR_C.U4.
U03	korzystać z farmakopei, receptariuszy i przepisów technologicznych, wytycznych oraz literatury dotyczącej technologii postaci leku, w szczególności w odniesieniu do leków recepturowych;	FAR_C.U14.
U04	wykonywać leki recepturowe, dobierać opakowania oraz określać okres przydatności leku do użycia i sposób jego przechowywania;	FAR_C.U16.
U05	rozpoznawać i rozwiązywać problemy wynikające ze składu leku recepturowego, dokonywać kontroli dawek tego leku i weryfikować jego skład;	FAR_C.U17.
U07	wykonywać preparaty w warunkach aseptycznych i wybierać metodę wyjaławiania;	FAR_C.U20.
U07	przygotowywać procedury operacyjne i sporządzać protokoły czynności prowadzonych w czasie sporządzania leku recepturowego i aptecznego;	FAR_C.U23.
U08	określać czynniki wpływające na trwałość produktu leczniczego i dobierać warunki przechowywania;	FAR_C.U28.
U09	wyszukiwać informacje naukowe dotyczące substancji i produktów leczniczych;	FAR_C.U34.
U10	przewidywać działania niepożądane poszczególnych grup leków w zależności od dawki i mechanizmu działania;	FAR_D.U13.
U11	wyjaśniać przyczyny i skutki interakcji w fazie farmakodynamicznej oraz określać sposoby zapobiegania tym interakcjom;	FAR_D.U14.
U12	udzielać informacji o wskazaniach i przeciwwskazaniach do stosowania leków oraz w zakresie właściwego ich dawkowania i przyjmowania;	FAR_D.U15.
U13	przekazywać informacje z zakresu farmakologii w sposób zrozumiały dla pacjenta;	FAR_D.U16.
U14	wyjaśniać przyczyny i skutki interakcji między lekami oraz lekami a pożywieniem;	FAR_D.U29.
U15	określać zasady gospodarki lekiem w szpitalu i aptece;	FAR_E.U1.
U16	realizować recepty, wykorzystując dostępne narzędzia informatyczne oraz udzielać informacji dotyczących wydawanego leku;	FAR_E.U2.
U17	określać warunki przechowywania produktów leczniczych, wyrobów medycznych i suplementów diety, wskazywać produkty wymagające specjalnych warunków przechowywania oraz prowadzić kontrolę warunków przechowywania;	FAR_E.U4.
U18	dobierać leki bez recepty w stanach chorobowych niewymagających konsultacji lekarskiej;	FAR_E.U8.
U19	wskazywać właściwy sposób postępowania z lekiem w czasie jego stosowania przez pacjenta i udzielać informacji o leku;	FAR_E.U12.
U20	korzystać z różnych źródeł informacji o leku i krytycznie interpretować te informacje;	FAR_E.U25.
U21	brać udział w działaniach na rzecz promocji zdrowia i profilaktyki;	FAR_E.U26.
U22	przestrzegać praw pacjenta;	FAR_E.U31.
U23	porozumiewać się z pacjentami i personelem systemu ochrony zdrowia w jednym z języków obcych na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	FAR_E.U32.

w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH jest gotów do:		
K01	nawiązywania relacji z pacjentem i współpracownikami opartej na wzajemnym zaufaniu i poszanowaniu;	FAR_K.01.
K02	wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;	FAR_K.03.
K03	przestrzegania tajemnicy dotyczącej stanu zdrowia, praw pacjenta oraz zasad etyki zawodowej;	FAR_K.04.
K04	prezentowania postawy etyczno-moralnej zgodnej z zasadami etycznymi i podejmowania działań w oparciu o kodeks etyki w praktyce zawodowej;	FAR_K.05.
K05	formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;	FAR_K.09.
K06	przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.	FAR_K.10.

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się	
<p>Efekty przedmiotowe (symbol) U1-U23 K1-K6</p>	<p style="text-align: center;">Sposób weryfikacji</p> <p>Wymagania dotyczące odbywania praktyki zawodowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> •sześciomiesięczna praktyka zawodowa odbywa się w aptece, która uzyskała pozytywną opinię Wojewódzkiego Inspektoratu Farmaceutycznego, a także opinię Okręgowej Rady Aptekarskiej; •w przypadku gdy praktyka odbywana jest w aptece szpitalnej, co najmniej 3 miesiące praktyki powinny odbywać się w aptece ogólnodostępnej. <p>Wymagania dotyczące apteki:</p> <ul style="list-style-type: none"> •pełny zakres czynności (obróć środkami odurzającymi i wykonywanie leków aseptycznych); •dostęp do urządzeń, aparatury, sprzętu, surowców, odpowiednie stanowiska pracy, pomieszczenia; •w aptece pracuje co najmniej dwóch farmaceutów na pełnych etatach, w tym opiekun stażysty; •opiekunem może być kierownik apteki lub wyznaczony przez niego farmaceuta (z minimum 5 letnim stażem pracy lub specjalizacją z farmacji aptecznej) przy czym nie może on sprawować jednoczesnej opieki nad stażem więcej niż 2 stażystów. <p>Inne zalecenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> •nadzór nad przebiegiem i realizacją praktyki zawodowej pełnią nauczyciele akademicki powoływani przez dziekana, posiadający co najmniej trzyletni staż pracy w aptece lub specjalizację z farmacji aptecznej lub szpitalnej; •pobyt studenta w aptece musi być systematycznie dokumentowany opisami wykonania poszczególnych zadań w zeszycie praktyk i dzienniku praktyk, dziennik powinien pozostawać w aptece do wglądu opiekuna studenta ze strony apteki i wyznaczonego, kontrolującego opiekuna ze strony uczelni; •w zeszycie student ewidencjonuje codziennie czynności wykonywane w aptece oraz szczegółowo opisuje sposób sporządzania leków recepturowych (minimum 30) a potwierdza je podpisem osoba nadzorująca pracę studenta z ramienia jednostki przyjmującej (na koniec praktyk, osoba prowadząca studenta wpisuje również swoją opinię na ostatniej stronie Dziennika). <p>Całościowa ocena studenta polega na sprawdzeniu jego wiedzy i umiejętności:</p> <ul style="list-style-type: none"> •w trakcie pobytu w aptece; •na podstawie opinii opiekuna stażu; •na podstawie kontroli dokumentacji przebiegu praktyk; •zaliczenia ustnego przebiegu praktyk u opiekuna z ramienia uczelni.

	<p>Warunki uzyskania zaliczenia przedmiotu:</p> <ul style="list-style-type: none"> •zrealizowanie praktyki zawodowej, zgodnie z jej programem w wymiarze 960 godzin w okresie 6 miesięcy; •kontrola w czasie trwania praktyki zawodowej z uczelni, kontrola dokumentacji praktyki w zeszytach praktyk; •opinia opiekuna stażysty z ramienia apteki; •ustne zaliczenie teoretyczne i pozytywna opinia opiekuna z ramienia uczelni; •złożenie dziennika praktyk w Dziekanacie w terminie 14 dni od jej zakończenia.
--	--

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się

Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
Praktyki (P)	3	nie zawsze przestrzega zasad, chaotycznie i niepewnie wykonuje czynności, osiąga cel po ukierunkowaniu działania, wymaga ciągłego naprowadzania i przypominania w zakresie wykonywania złożonych czynności, nie zawsze potrafi ocenić i analizować własne postępowanie, czasami podejmuje współpracę z zespołem, w miarę swoich możliwości identyfikuje się z rolą zawodową
	3,5	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności w miarę poprawnie, często wymaga przypominania, podejmuje wysiłek, by ocenić i analizować własne postępowanie, współpracuje z zespołem, zwykle identyfikuje się z rolą zawodową
	4	przestrzega zasady, po ukierunkowaniu wykonuje czynności poprawnie, osiąga cel, czasami wymaga przypominania w podejmowanym działaniu, wykazuje nieporadność w zakresie oceny i analizy własnego postępowania, współpracuje z zespołem, identyfikuje się z rolą zawodową
	4,5	przestrzega zasad po wstępnym ukierunkowaniu, technika i kolejność czynności bez żadnych uwag, czynności wykonuje pewnie, ale po krótkim zastanowieniu, osiąga cel po wstępnym ukierunkowaniu. Czasami wymaga przypomnienia i ukierunkowania działań wykazuje starania w zakresie oceny i analizy własnego postępowania, dobra współpraca z zespołem, zauważalna identyfikacja z rolą zawodową
	5	przestrzega zasad, technika i kolejność wykonania czynności bez żadnych uwag czynności wykonuje pewnie, energicznie, wykonuje działania całkowicie samodzielnie spontanicznie, konstruktywne, potrafi ocenić i analizować postępowanie własne, współpracuje z zespołem, widoczna identyfikacja z rolą zawodową

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
<i>LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/</i>	960	
<i>Ćwiczenia praktyczne w aptece ogólnodostępnej</i>	960	
<i>SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/</i>	30	
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	990	
PUNKTY ECTS za przedmiot	33	

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....